

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobkyně: **D. T. L.**, nar. -, státní příslušnost: -, t. č. na adrese -, zastoupené Mgr. Nadřou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 3. 11. 2015, č. j.: OAM-889/ZA-ZA05-HA08-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2015, č. j.: OAM-889/ZA-ZA05-HA08-2015, jímž nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobkyně v žalobě namítala, že žalobce věc nesprávně právně posoudil, nedostatečně zjistil skutkový stav věci a rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný se dostatečně nezabýval důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 14 a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

Žalobkyně splňuje podmínky pro udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalovaný v této souvislosti posuzuje toliko zdravotní stav žalobkyně, její svéprávnost, a samostatnost, o pobytové oprávnění prý přišla v důsledky vlastní nečinnosti, žalobkyně prý ani neuvedla konkrétní skutečnosti, jež by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. S těmito závěry žalobkyně nesouhlasí, jelikož v azylovém řízení podrobně poukazovala na okolnosti svého soukromého a rodinného života a svou nelehkou životní cestu; k Vietnamu nemá žádný vztah, nemá tam žádné vazby. Žalobkyně měla blízko

toliko ke svému strýci, jenž však roku 2012 zemřel, tento rok navštívila žalobkyně svou vlast, aby se účastnila pohřebních rituálů v souvislosti se smrtí strýce, tímto úmrtím byla přetržena poslední vazba se zemí původu. Žalobkyně prožila polovinu života v ČR, vyrůstala zde bez podpory příbuzných, má v ČR přátelské vazby, neví, co by po 11 letech v ČR ve vlasti dělala; žalobkyně by ve Vietnamu nepřivykla tamním poměrům, neintegrovala se do společnosti a nebyla by tam schopna vést důstojný život. Žalovaný se žalobkyní uvedenými skutečnostmi nezabýval a zkoumal jen nerelevantní hlediska, rozhodnutí je v tomto ohledu nepřezkoumatelné; žalobkyně má nárok na humanitární azyl.

Žalovaný se též nezabýval důvodem pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d), pouze jednou větou konstatoval jeho nenaplnění, takové odůvodnění je však nedostatečné a rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné; žalovaný se ve vztahu k tomuto důvodu vůbec nezabýval pojmem „vážná újma“. Důvod podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je u žalobkyně dán, pokud se jím žalovaný nezabýval, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné, což vyplývá i z judikatury Krajského soudu v Praze. Vycestováním žalobkyně, které bude muset v případě neudělení mezinárodní ochrany podstoupit, by došlo k porušení ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) zakotvujícího právo na respektování soukromého a rodinného života. V tomto ohledu napadené rozhodnutí trpí nedostatkem odůvodnění, proto je nepřezkoumatelné.

Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalující straně náhradu nákladů řízení.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když nejprve svými slovy zrekapituloval dosavadní průběh řízení a v žalobě tvrzené námitky, následně vyslovil nesouhlas s žalobou. Žalovaný se jednoznačně zabýval sociální situací žalobkyně i délkou a způsobem legalizace jejího pobytu v ČR. Napadené rozhodnutí vyhovuje požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí, jež klade judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Respekt k čl. 8 Úmluvy neznamená automatické udělení mezinárodní ochrany v případě zjištění soukromé vazby cizince v ČR. S ohledem na závěry judikatury NSS, je třeba uvést, že porušení čl. 8 Úmluvy by mohl představovat zpravidla jen dlouhodobý zákaz pobytu v ČR, co se týče případného extraterritoriálního účinku předmětného ustanovení, musela by se prokázat nemožnost vést soukromý či rodinný život v zemi původu. Žalobkyně však neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by vyplývala nemožnost vést ve vlasti soukromý či rodinný život, a žalovaný takové okolnosti nezjistil, takže nemohl přistoupit k posuzování extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy. Žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany vyžadované zákonem o azylu i evropským právem, tento závěr je rovněž v souladu s judikaturou NSS. Co se humanitárního azylu týče, není na jeho udělení právní nárok, nýbrž správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení, soudní přezkum je zde omezen toliko na nevybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem, logickou koherenci závěrů a řádný procesní postup; s ohledem na judikaturu NSS nelze rodinné vazby považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu.

Žalovaný též dodržel procesní postupy, řádně zjistil skutkový stav a kvalifikovaně rozhodl, postup nebyl zatížen vadou řízení, rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právním řádem a rozhodnutí bylo řádně odůvodněno; žalobkyně se mohla vyjádřit ke skutkovému ději a doplnit jej, čehož nevyužila, pohovor byl veden v jazyce zvoleném žalobkyní za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka, porozumění obsahu protokolu o pohovoru stvrdila žalobkyně svým podpisem. Žalovaný se řídil zásadou materiální pravdy a pravidly formální logiky.

Na základě výše uvedeného žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).

Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 SŘS.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně, občanka Vietnamské socialistické republiky, podala dne 16. 10. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedla, že je národnosti kinh, vyznáním ateistkou, resp. bez vyznání, nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo organizace; je svobodná, její matka žije v Q. N. ve Vietnamu, otec žije v O., kde má trvalý pobyt, v ČR žije i její nevlastní matka. Nemá žádné zdravotní obtíže a vojenskou službu nikdy nevykonávala. Má základní vzdělání a vykonávala pomocné práce na tržnici. Nikdy proti ní nebylo vedeno trestní stíhání. Vlast opustila dne 9. 9. 2004, odjela za otcem, který žil v ČR. O mezinárodní ochranu žádá, protože do ČR přijela už v jedenácti letech, veškerý pobyt zařizovala její nevlastní matka, neví, jak to měla zařízené; nyní vůbec nic nevěděla, až jí bylo předáno rozhodnutí o nepovolení k pobytu. V ČR je poprvé a o azyl nikdy v minulosti nežádala. Od svého příjezdu opustila území členských států EU v roce 2012, kdy byla na pět týdnů u kamaráda ve Vietnamu. Návratu do vlasti se bojí, poněvadž si v ČR už zvykla a žije zde 11 let, ve Vietnamu nikoho nemá. Tvrdila, že do ČR přijela, když jí bylo 11 let, zvykla si na život tady, považovala ČR za svůj domov, byla by ČR užitečnou občankou. Ve Vietnamu by se nepřizpůsobila, nemá tam žádné blízké, opustili ji, když byla ještě malá, nemá už ve Vietnamu žádné příbuzné a nemá tam kde bydlet.

Během pohovoru vedeného dne 16. 10. 2015 žalobkyně dále uvedla, že rodiče jsou rozvedeni a matka ji opustila ve věku 4 až 5 let, žila se strýcem z otcovy strany, po příjezdu do ČR ji roku 2007 opustil i otec, jelikož měla problémy se zákonem; s otcem už se vůbec nevidá. Matka si našla jiného muže a pouze telefonovala strýci žalobkyně, strýc zemřel před třemi lety; roku 2004 ji otec odvezl z Vietnamu do ČR. V ČR nejprve bydlela s otcem, pak u známého jejího otce, od roku 2007 žila v dětském domově pro cizince v Praze, kde fakticky pobývala tři a půl měsíce, ale registrována tam byla až do roku 2010. Od roku 2007 se vídala se svou opatrovnící (nevlastní matkou), střídala pobyt u ní s pobytem v Praze. Od roku 2010 bydlí na různých adresách na Praze 4. Co se týče pobytu, mívala vždy víza na několik měsíců, vše jí však zařizovala nevlastní matka; občas sama zjišťovala, co vše má doložit, pak jí právník předal rozhodnutí o neprodloužení povolení k pobytu. Tři roky není v kontaktu ani se svou nevlastní matkou. S pobytovou situací jí pak pomáhal právník, po posledním rozhodnutí jí však sdělil, že vůbec nesplňuje podmínky pro povolení pobytu za účelem podnikání, za tímto účelem už ji zastupovat nebude, ale žalobkyně může požádat o pobyt z jiných důvodů. Žádost o pobyt za jiným účelem nepodala, jelikož se bojí její opožděnosti, proto požádala o azyl, aby zde zůstala legálně; žádnou jinou žádost o povolení k pobytu dosud nepodala. V ČR stále pracuje na tržnici, ale ne oficiálně; bydlí se známými v panelovém domě, kde si pronajímá pokoj. Kamarád, u něhož byla roku 2012 ve Vietnamu, nyní pracuje v Hongkongu. Od malička žije v ČR, ve vlasti by měla problém s integrací do společnosti, a to i díky omezení práv a svobod ve Vietnamu.

Během seznamování se s podklady pro rozhodnutí dne 16. 10. 2015 žalobkyně po jejich prostudování doplnila, že s informacemi souhlasí, člověk se ve Vietnamu nemůže svobodně vyjadřovat, jestliže by se tam člověk choval jako tady, mohl by být za některý čin potrestán, přitom žalobkyně je zvyklá se vyjadřovat. Ve Vietnamu by nemohla mluvit o právech člověka, např. v ČR lze kritizovat prezidenta, ve vlasti to není možné. Žalobkyně nechtěla navrhnout doplnění podkladů, vyjádřit se ke zdrojům informací ani uvést nic dalšího.

Součástí správního spisu je i rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 9. 9. 2015, č. j.: MV-66088-4/SO-2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno usnesení žalovaného ze dne 11. 4. 2013, č. j.: OAM-76427-22/DP-2011, jímž bylo podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), zastaveno řízení o žalobkynině žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná.

Dále soud přikročil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.

Žalobkyně předně vůbec nenamítala hrozbu svého pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu ani nebezpečí vážné újmy ve vztahu k důvodům uvedeným v ustanovení § 14a odst. 2 písm. a), b) a c) zákona o azylu; existenci takovýchto okolností nelze dovodit ani z informací obsažených ve správním spisu. Žalobkyně pouze během seznamování se s podklady pro rozhodnutí dne 16. 10. 2015 zmínila nižší standard ochrany lidských práv ve vlasti konkrétně stran svobody projevu, avšak sama se nikdy nijak politicky neangažovala ani nevyjádřila touhu se takovýmto způsobem seberealizovat. Přitom azyl podle ustanovení § 12 zákona o azylu lze udělit jen v případě příslušnosti k určité specifické pronásledované skupině, pouhý nižší standard ochrany lidských práv v zemi původu nemůže pro udělení azylu dostačovat. Co se týče doplňkové ochrany, žalobkyně žádným způsobem neuvedla hrozbu poprav, mučení, krutého, nelidského, ponižujícího zacházení nebo trestání, ve Vietnamu rovněž v současnosti neprobíhá ozbrojený konflikt.

Soud neshledává u žalobkyně ani důvody pro aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl), jehož porušení žalobkyně namítala v žalobě. Jak uvádí NSS, je udělení humanitárního azylu na správním uvážení správního orgánu, jde např. o rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j.: 3 Azs 12/2003: „*Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkouvává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).*“ Dikce ustanovení § 14 zákona o azylu se od té doby nezměnila a soud nenalézá ani judikurní posun, proto je právní názor NSS stále aktuální. Soud se tedy bude níže zabývat pouze procesní stránkou neudělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Ostatně, věk žalobkyně, její zdravotní stav ani jiné postavení neimplikují její zvláštní zranitelnost, neboť se jedná o mladou, zdravou a samostatnou ženu, která se o sebe již léta stará sama. Poměry ve Vietnamu rovněž zdaleka nedosahují intenzity humanitární katastrofy ani humanitární krize či podobného ohrožení. Odepření humanitárního azylu žalobkyni rozhodně není excesem ostře vybočujícím z mantinelů humanity, resp. nejedná se o překročení mezí správního uvážení ze strany žalovaného. Humanitární azyl je určen pro mimořádné případy hodné zvláštního zřetele, existence vazeb v ČR či jejich neexistence ve vlasti nebo složitá minulost žalobkyně takovým mimořádným případem jednoznačně nejsou.

Pokud jde o žalobkynino právo na rodinný život, nelze zcela rezignovat na otázku, zda jí v něm nebude v její vlasti bráněno, tj. zda odepření mezinárodní ochrany ob stojí ve světle tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy. V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j.: 9 Azs 5/2009 - 65, NSS uvedl: „*Ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (...) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).“*

Podle názoru soudu nevyplývá ze správního spisu žádná konkrétní okolnost, kvůli níž by odepření mezinárodní ochrany žalobkyni, resp. její vycestování, porušovalo čl. 8 Úmluvy ve smyslu jeho extrateritoriálního účinku. Naopak žalobkyně žádné úzké existující vazby neuvedla. Z blízkých osob žijí v ČR její otec a bývalá opatrovnice, přičemž otec se jí již roku 2007 nadobro zřekl a s opatrovníci není již tři roky žádným způsobem v kontaktu; žádné další blízké vazby žalobkyně nezmínila. Soud dále připomíná, že podstatou práva na rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy je absence ingerence do privátní sféry žalobkyně ze strany zejm. veřejné moci. Předmětné ustanovení však nezakládá právo na pozitivní plnění ze strany státu. V neposlední řadě je třeba upozornit na fakt, že žalobkyně mohla svůj pobyt v ČR legalizovat jinými právními prostředky, zejm. pořadem obecného cizineckého práva.

Je nutno zdůraznit, že důvodem pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu by musely být mezinárodní závazky ČR porušeny toliko vycestováním žalobkyně, nikoliv zákazem pobytu plynoucím např. ze správního vyhoštění. Podle názoru soudu by se muselo jednat o skutečně mimořádnou událost či situaci, aby pouhé vycestování porušilo čl. 8 Úmluvy. Žalobkyni by nic nebránilo, aby se neprodleně po návratu do vlasti snažila v ČR získat legální pobyt prostřednictvím obecného cizineckého práva.

Žalobkyně v ČR nemá žádné nenahraditelné vazby, jež by nemohla udržovat např. různými návštěvami či dálkovými komunikačními prostředky. Pobytovou situaci v ČR nelze v žádném případě řešit primárně prostřednictvím azylového práva. Žalovaný svým rozhodnutím ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu žádným způsobem neporušil.

Soud dále nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Při zjišťování skutkového stavu vycházel žalovaný např. ze Zprávy Freedom House ze dne 28. 1. 2015, z Výroční zprávy Human Rights Watch ze dne 29. 1. 2015, z Údajů o zemi Mezinárodní organizace pro migraci z října 2012 a z Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 4. 2014; tyto údaje pocházejí dle názoru soudu z nezávislých zdrojů a jsou dostatečně objektivní. Žalobkyně se mohla dne 16.10.2015 seznámit s podklady pro rozhodnutí, přičemž se k nim mohla vyjádřit a bylo jí umožněno uvést či doplnit další skutečnosti. Shromážděné podklady jsou rovněž přiléhavé na poměry žalobkyně. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě

žalobkyně nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v žádném případě neporušil ustanovení § 3 (ve spojení s § 2 odst. 4), § 68 odst. 3 SŘ ani další ustanovení SŘ, zákona o azylu nebo jiných právních předpisů či mezinárodních smluv.

Co se týče humanitárního azylu, zabýval se žalovaný v napadeném rozhodnutí všemi klíčovými hledisky, jako je zdravotní stav, samostatnost, svéprávnost či věk žalobkyně. Pokud si žalobkyně vlastním zaviněním neprodlouží povolení k pobytu, nemůže to být k jejímu prospěchu, tj. nemůže jí za to být udělen humanitární azyl. Žalobkyniny poměry nelze stavět naroveň situaci lidí těžce postižených vážnou chorobou či ve vlasti akutně ohrožených smrtí hladem. Napadené rozhodnutí není z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.

Pokud jde o přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí stran důvodů pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nelze požadovat explicitní vypořádání se se všemi mezinárodními závazky ČR vůbec, takové rozhodnutí by jistě muselo mít stovky stran. O nepřezkoumatelnosti by se dalo hovořit, pokud by se žalovaný explicitně nevypořádal s některým závazkem ČR, ač by z podkladů či vyjádření žalobkyně vyplývaly indicie, že by k takovému porušení mohlo dojít. Žalovaný v azylovém řízení pečlivě zkoumal existenci rodinných a soukromých vazeb žalobkyně (zejm. svými otázkami během pohovoru), leč žádné skutečnosti vedoucí k domněnce o porušení čl. 8 Úmluvy nenalezl; žalobkyně v tomto ohledu v azylovém řízení nesdělila nic, co by takové domněnce svědčilo, ač k tomu měla dostatečnou příležitost. Po žalovaném nelze požadovat, aby se explicitně v každém azylovém rozhodnutí vypořádal s čl. 8 Úmluvy jen proto, že jeho porušení žalobci ve svých žalobách pravidelně namítají ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný pečlivě posoudil výpovědi žalobkyně i shromážděné podklady a nenalezl nic, kde by mohl být vycestováním žalobkyně porušen mezinárodní závazek ČR, proto v rozhodnutí konstatoval neexistenci důvodů ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani v tomto ohledu.

Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

V Praze dne 30. listopadu 2017

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: H. B.